אי לחורבה ואמרו לה מה טיבו של איש זה כהן הוא ובן אחי אבא הוא רבן גמליאל ור"א אומרים נאמנת רבי יהושע אומר לא מפיה אנו חיין אלא הרי זו בחזקת בעולה לנתין ולממזר עד שתביא ראיה לדבריה: בשלמא לזעירי היינו דקתני תרתי לסתר או לחורבה אלא לרב אסי דאמר נבעלה, תרתי למה לי? חדא קתני לסתר דחורבה, והא לסתר או לחורבה קתני? חדא לחורבה דמתא וחדא לחורבה דדברא וצריכי: דאי אשמעינן חורבה דמתא בהא קמכשר רבן גמליאל משום דרוב כשרים אצלה אבל לחורבה דדברא דרוב פסולין אצלה אימא מודה ליה לרבי יהושע ואי אשמעינן בההיא, בההיא קאמר רבי יהושע אבל בהא אימא מודה לר"ג צריכא: מיתיבי *זו עדות שהאשה כשרה לה ורבי יהושע אומר אינה נאמנת, אמר להם ר"י אי אתם מודים בשבויה שנשבית ויש לה עדים שנשבית והיא אומרת טהורה אני שאינה נאמנת? אמרו לו אבל, ומה הפרש יש בין זו לזו? לזו יש עדים ולזו אין לה עדים, אמר להם אף לזו יש עדים שהרי כריסה בין שיניה. אמרו לו רוב עובדי כוכבים פרוצים בעריות הם אמר להן *אין אפוטרופוס לעריות, בד"א בעדות אשה בגופה אבל עדות אשה בבתה דברי הכל הולד שתוקי מאי קאמר להו ומאי קמהדרי ליה? הכי קאמרי ליה השבתנו על המעוברת, מה תשיבנו על המדברת? אמר להם מדברת היינו שבויה, אמרו לו שאני שבויה דרוב עובדי כוכבים פרוצים בעריות הם אמר להם הא נמי כיון דאיסתתר אין אפוטרופוס לעריות קתני מיהת תרתי *מדברת ומעוברת תיובתא דרב אסי *תיובתא: ותיפוק ליה דהתם רוב פסולין אצלה והכא רוב כשרין אצלה? מסייע ליה לרבי יהושע בן לוי דאמר רבי יהושע בן לוי לדברי המכשיר מכשיר אפילו ברוב פסולין לדברי הפוסל פוסל אפילו ברוב כשרים: א"ר יוחנן *לדברי המכשיר בה מכשיר בבתה, לדברי הפוסל בה פוסל בבתה ורבי אלעזר אומר לדברי המכשיר בה פוסל בבתה אמר רבה מ"ט דר"א? בשלמא איהי אית לה חזקה דכשרות, בתה לית לה חזקה דכשרות, איתיביה ר"א לרבי יוחנן בד"א בעדות אשה בגופה אבל עדות אשה בבתה דברי הכל הולד שתוקי מאי לאו שתוקי ופסול? לא, שתוקי וכשר, ומי איכא שתוקי כשר? אין כדשמואל דאמר שמואל *עשרה כהנים עומדים ופירש אחד מהם ובעל הולד שתוקי, מאי שתוקי אילימא שמשתיקין אותו מנכסי אביו פשיטא ומי ידעינן אבוה מנו, אלא שמשתיקין אותו מדין כהונה דכתיב °והיתה לו ולזרעו אחריו ברית כהונת עולם" מי שזרעו מיוחס אחריו יצא זה שאין זרעו מיוחס אחריו. ההוא ארוס וארוסתו דאתו לקמיה דרב יוסף היא אמרה "מיניה" והוא אמר אין

תורה אור: במדבר כה

לחורבה · סתמא לבעילה שהוא מקום לזנות: **חורבה דמתא** · סתם בעילתה מאחד מבני העיר ואיכא למימר בעיר שרובה ישראל כשרים קאמר: **דדברא** · ספק אחד מסוף העולם בא לכאן ורוב העולם עובדי כוכבים הם ופוסלים אשה בביאתם לכהונה כדאמר ביבמות (דף מה.) ובקדושין (דף עה:) ילאו עובד כוכבים ועבד שאין לו אלמנות וגירושין בה: **זו עדות שהאשה** · עלמה כשרה לומר לכשר נבעלתי: **אינה נאמנת** · לינשא לכהן: **אמרו לו אבל** · הן כמו אבל שרה אשתך (בראשית יז) דמתרגמינן בקושטא: **ומה הפרש בין זו לזו** · ר' יהושע קאמר לה: **לזו יש עדים** · שנבעלה דכיון דנשבית לבין העובדי כוכבים והם פרוצים בעריות כולנו עדים שנבעלה: **ולזו אין עדים** · שנבעלה שלא ראוה אלא מדברת ומיגו דאי בעיא אמרה לא נבעלתי כי אמרה נמי "לכשר נבעלתי" מהימנא: **אף לזו** · כלומר אף כאן יש אחת שיש לה עדים ואתם חולקים עלי בהיותה מעוברת: **אמרו ליה כו'** · לקמיה מפרש מאי קא מהדרי ליה על מאי דקאמר להו: **אין אפוטרופוס כו'** · לקמן מפרש: **בד"א** · דנאמנת לר"ג: **בעדות אשה בגופה** · כלומר להכשיר את עצמה לכהונה דלא מחזקינן לה בנבעלה לפסול: **מאי קאמר להו כו'** · כלומר מאי קאמר להו איהו דקא מהדרי ליה אינהו "רוב עובדי כוכבים פרוצים בעריות" כלום תשובה היא זו על מה שאמר להם "אף לזו יש לה עדים" אין לך פרוץ גדול מזה דקחזינן דנתעברה ממנו: **השבתנו על המעוברת** · תשובה גמורה ונלחת: **מדברת היינו שבויה** · מה מדברת אין לה עדים אף שבויה אין לה עדים בבעילה ואתם מחזיקים אותה כנבעלה: **פרוצים בעריות** · והא ודאי נבעלה: **אין אפוטרופוס לעריות** · אין אתם יכולים להיות לה אפוטרופוס לומר לא נבעלה: **ותיפוק ליה וכו'** · לרבי יהושע פריך נהי נמי דאין אפוטרופוס לעריות תיפוק ליה דלא דמי לשבויה דהתם רוב פסולין כו': **מכשיר אפי' ברוב פסולים** · דאמרינן אוקמה אחזקה, ועל רוב פסולים שהיו מכשירים אותה הביא הוא להם ראיה מן השבויה: **אית לה חזקה דכשרות** · וי"ל אשה זו בחזקת כשרות עומדת ומספק אתה בא לפוסלה, אל תפסילנה מספק: **לא שתוקי וכשר** · כלומר שתוקי הוא במקלת שאם כהן היה הבועל והעובר יהיה זכר משתקין אותו מדין כהונה כדלקמן אבל כשר הוא ליוחסין שאם נקבה היא תינשא לכהונה ואם זכר הוא בתו ואלמנתו כשרות לכהונה: **ופירש אחד מהן** · ואין ידוע איזה הוא: **הולד שתוקי** · ואע"פ שברור לנו שמכהן כשר בא והאי שתוקי על כרחך כשר ליוחסין ואם נקבה היא ראויה לכהן וקרי ליה שתוקי: **מדין כהונה** · שלא יעבוד עבודה ולא יאכל תרומה: **מיוחס אחריו** · שאין יודעין מי אביו:

השבתנו על המעוברת · פי' לדידן ניחא דאשה מזנה בודקת ומזנה ולא דמיא לשבויה אלא לדידך דלית לך הך סברא אינה מעוברת אבל מדברת אפילו לפי דבריך יש הפרש דלזו יש עדים ולזו אין עדים ואיכא מיגו אמר להם מדברת היינו שבויה וכמו שבשבויה אין נאמנת לומר לא נבעלתי ה"נ מדברת כדמסיק לפי שאין אפוטרופוס לעריות ומיהו פי' זה לא יתכן למאי דפרישית לעיל דלר' יהושע נאמנת לומר לא נבעלתי ופר"י בדוחק מדברת היינו שבויה דכמו *שבשבויה בחזקת בעולה כך מדברת בחזקת בעולה לענין שאם אמרה לכשר נבעלתי שאינה נאמנת במיגו לפי שירצה לומר לא נבעלתי ולהכי אהני דאין אפוטרופוס לעריות דלא חשבינן ליה מיגו: **מסייע** ליה לר' יהושע בן לוי · הקשה ר"ת אכתי תיפוק ליה דהתם בשבויה כל פסולים והכא בחורבה דדברא רוב ותירץ דרוב ככל וליכא למימר במדברת דליכא אלא רוב איכא למימר סמוך מיעוטא לחזקה ואיתרע לה רובא דאפילו אית להו סמוך מיעוטא לחזקה לר"ג ור' יהושע מ"מ לא הוי אלא פלגא ופלגא ודין הוא שתאסר מספק דספק איסורא לחומרא ולא דמי לתינוק שנמצא בצד העיסה בפרק עשרה יוחסין (קדושין דף פ. ושם) דמטהרין מטעם סמוך מיעוטא לחזקה דהם אמרו ספק טומאה לטהר יאמרו ספק איסור להתיר כדאמרינן פרק כיסוי הדם (חולין דף פו:): **מכשיר** אפילו ברוב פסולים · והא דקאמרינן בפ' עשרה יוחסין (קדושין עד. ושם) גבי אבא שאול היה קורא לשתוקי בדוקי ומפרש בגמרא שבודקין אמו ואומרת לכשר נבעלתי ופריך כמאן כר"ג תנינא חדא זימנא היתה מעוברת כו' פי' והוה ליה למתני וכן אמר אבא שאול וכן פי' שם בקונטרס ומשני דאבא שאול עדיפא מר"ג דאי מהתם הוה אמינא ברוב כשרים אלא כו' אע"ג דאמרי' הכא דר"ג מכשיר אפילו ברוב פסולין אבא שאול קאי אמתני' וממתני' לא משמע מידי דאיירי ברוב פסולים והא דפריך התם לעיל למאי דהוה בעי למימר דאבא שאול אתא להכשיר בבתה ניחא למ"ד לדברי המכשיר בה פוסל בבתה אבל למ"ד מכשיר בבתה מאי איכא למימר התם פריך שפיר דאפי' לזעירי לשון המשנה דקתני מה טיבו של עובר זה משמע דאתא להכשיר בבתה: **פשיטא** מי ידעינן אבוה מנו · הכא לא בעי לשנויי לא צריכא דאי תפס כדמשני בפרק עשרה יוחסין (שם דף עה. ושם) גבי ארוסה שעיברה דהתם רגלים לדבר דמארוס נתעברה ואיכא למיתלי ביה טפי מבאינשי דעלמא: **בעינן** זרעו מיוחס אחריו · והא דאמר בהחולץ (יבמות דף לז.) ראשון ראוי להיות כ"ג גבי ספק בן תשעה לראשון בפרק נושאין על האנוסה (שם דף ק:) פריך לה ומשני זרעו מיוחס אחריו דרבנן וקרא אסמכתא בעלמא הוא וכי גזור רבנן בזנות בנישואין לא גזור: **[ההוא** ארוס וארוסתו · והא דאמר בעשרה יוחסין (קדושין דף עה.) איתמר הבא על ארוסתו בבית חמיו רב אמר הולד ממזר ושמואל אמר הולד שתוקי כשלא בדקו את אמו דאי בשבדקו קשיא דשמואל אדשמואל דהכא אמר שמואל דנאמנת דהלכה כרבן גמליאל דנאמנת והתם קאמר איפוך שמואל אמר הולד ממזר וכן משמע דבמסקנא משני התם לעולם לא תיפוך כו' ומפרש מאי שתוקי שבודקין את אמו ואומרת לכשר נבעלתי ואם תאמר אכתי לשמואל דהתם משמע דוקא בבא על ארוסתו בבית חמיו מהני בדיקה והכא משמע אפילו כי לא מודה אמר שמואל דנאמנת כרבן גמליאל ויש לומר דהא דנקט בא היינו משום רבותא דרב נקטיה דאפילו הכי אמר הולד ממזר אי נמי התם הוא דבעינן בא משום דאיירי בדדיימא מעלמא כדאמר רבא ביבמות בשלהי אלמנה לכהן גדול מסתברא מילתא דרב בדדיימא מעלמא והכא בדלא דיימא מעלמא מיירי ועוד דבכל הספרים גרס בקדושין ארוסה שעיברה וההיא דוקא קאמר שבודקין אבל בבא א"צ בדיקה ומיהו קשה ללישנא קמא ביבמות בסוף פ' אלמנה דפליגי רב ושמואל בבא ומסיק התם אביי דאע"ג דלא דיימא מעלמא פליגי דדלמא מדאפקרה נפשה לגבי ארוס מפקרה נפשה לגבי עלמא הא אמר הכא חדא דקא מודה ומשמע דכשר אפילו לר' יהושע ובא כמודה דמי

פב א מיי' פי"ח מהל' איסורי ביאה הלכה כא סמג לאוין קכא טור ש"ע אה"ע סימן ז ס"ד:

פג ב מיי' פט"ו שם הלכה יא סמג שם טוש"ע שם סי' ו סעיף יז:

ולע"ג דמיעוט עובדי כוכבים אין פרוצים מ"מ תשבינן לה ודאי בעולה מן הרוב הפרוצים. ת"י:

פד ג מיי' פ"כ שם הל' כ סמג לאוין קכב טוש"ע שם סימן ג סעיף ט:

פה ד מיי' פט"ו שם הלכה יז טוש"ע שם סימן ד סעיף כו [וכרב אלפס עוד ביבמות פ"ז דף כו ע"א]:

תוספות רי"ד

היחוד ואין אוסרים על היחוד לימא דלא כר"י פי' דמשום יחוד מחזיק לה כנבעלה פי' מלקין מכות מרדות לאשת איש שנתייחדה עם א' אבל אין אוסרין אותה על בעלה בעידי יחוד אלא היכא דקינא לה מעיקרא בפני שנים ואמר לה אל תסתרי עם איש פלוני אם נסתרה עמו היא סוטה האסורה בתורה והיא אסורה לו עד שתבדק במים המאררים אבל בלא קינוי מעיקרא אינה נאסרת לו בסתירה בלחוד. ומהדר מעלה עשו ביוחסין פי' דלא אסרה ר"י אלא אם היתה פנויה שלא תנשא לכהן דאמרינן דלמא נבעלה לפסול לה אבל לבעלה לא אסרה ואפי' אם היה בעלה כהן · אר"י א"ש הלכה כר"ג אריב"ל לדברי המכשיר מכשיר אפילו ברוב פסולים לדברי הפוסל פוסל אפי' ברוב כשרים: ההוא ארוס וארוסתו דאתו לקמיה דר"י היא אומרת מיני' והוא אומר

[תוספתא סוף פרק א]

[חולין יא: נדה ל:]

[קדושין עו.]

יבמות ק:

*י"ל דצריך [illegible]

**[illegible]

*דבר [illegible]

מבנה
שבתוק
הברייתא סימן
צה מיועד
לשמור על
מצבה הדוברים

תת נושא
שבויה פסולה
לכהונה
האם יש להוות
א"פ
1) כאשר שנסתרה
2) נמצאת מעוברת

נושא/מבנה
מח' ר' יוחנן ור"א אם לדברי
המכשיר בה מכשירים
גם בבתה

תת נושא
"שתוקי כשר"

נושא
ארוס וארוסתו שמודים
שהעובר (הריון) ממנו
(ויש להכשירה)